

פרשת זכור

סוף פרשת כי תצא (דברים כה, יז-יט):

עם באור קל להבנת העונן

הפסוקים:

"זָכוֹר אֶת אֲשֶׁר-עָשְׂתָה לְךָ עַמְלֶק בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם: אֲשֶׁר קָרָךְ בַּדֶּרֶךְ וַיִּזְגַּב בְּךָ כָּל-הַנְּזוּזֵי-שָׁלִים אֲזוּרִיךָ וְאֵתָה עֵיף וַיִּגָּע וְלֹא יָרָא אֶ-לְקֵיִם: וְהָיָה בְּהִנְיֹזוֹ ה' אֶ-לְקֵיךָ וְלָךְ מִכָּל-אִיבֵיךָ מִסְּבִיב בְּאָרֶץ אֲשֶׁר ה' אֶ-לְקֵיךָ נָתַן לְךָ נְזוּלָה לְרִשְׁתָּהּ תִּמְוֹזָה אֶת-זָכוֹר עַמְלֶק מִתְּנוֹת הַשָּׁמַיִם לֹא תִשְׁכַּחוּ"

הפסוק עם הבאור:

זָכוֹר – הזכור בפיד אֶת אֲשֶׁר-עָשְׂתָה לְךָ העם עַמְלֶק, בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם כאשר יצאתם מִמִּצְרָיִם, על אשר רפו ידיכם מן התורה והמעוות ועל אשר פקפקתם בהשגחת ה' ואמרתם: "הֲיֵשׁ ה' בְּקֶרְבָּנוּ אִם-אֵינֶן" (שמות יז, ז) – בא עמלק ממרחק רב להלחם עמכם:

אֲשֶׁר קָרָךְ בַּדֶּרֶךְ טמאך, שהיה מטמא את ישראל במשכב זכור, וכן קָרָךְ הוא לשון קרירות, שישראל היו כאמבטיה רותחת שפוחדים להכנס לתוכה, כך כל האומות פחדו להלחם בישראל עד שבא זה וקירר את האמבטיה ופרץ דרך לכל הבאים אחריו להלחם בישראל והיה זה בשביל לחלל שם שמים בעולם לומר ח"ו: 'אין א-לקים לישראל!'

וַיִּזְגַּב בְּךָ שהיה מכה בישראל מכת זנב (חותך מילותיהם) של כָּל אותם הַנְּזוּזֵי-שָׁלִים אֲזוּרִיךָ אותם שהענן פולטן מחמת חטאם (שהיה מקומם מאחורי מחנה ישראל), והיה עַמְלֶק חותך מילותיהם וזורקן כלפי מעלה ומטיח

ואומר: 'מה הועלת להם במעוות מילה שציווית אותם?! בזה בחרת? טול חלקך!'

וְאֵתָה עֵיף וַיִּגָּע מטורח השעבוד: כן אתה לֹא יָרָא אֶ-לְקֵיִם שאמונתך בה' לא היתה חזקה דיה ומעשה זה גרם עוד יותר לקררך מאמונתך בהשי"ת:

וְהָיָה בְּהִנְיֹזוֹ ה' אֶ-לְקֵיךָ וְלָךְ מִכָּל-אִיבֵיךָ מִסְּבִיב לאחר שתכבוש ותתישב בְּאָרֶץ אֲשֶׁר ה' אֶ-לְקֵיךָ נָתַן לְךָ נְזוּלָה לְרִשְׁתָּהּ אני מעווה אותך תִּמְוֹזָה אֶת-זָכוֹר עַמְלֶק תהרוג ותשמיד אנשים נשים וטף חיות ובהמות עד שלא ישאר דבר בְּהַתְּנוֹת הַשָּׁמַיִם שיהיה אפשר להגיד עליו: "זה היה שייך לעמלקי פלוני". לֹא תִשְׁכַּחוּ" אל תסיר מלבך לעולם את השנאה לעמלק:

פרשת זכור

סוף פרשת כי תצא (דברים כה, יז-יט):

עם באור קל להבנת העונן

הפסוקים:

"זָכוֹר אֶת אֲשֶׁר-עָשָׂה לְךָ עֲמֹלֶךָ בְּהַרְךָ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם: אֲשֶׁר קָרָךְ בְּדַרְךָ וַיִּזְגַּב בְּךָ כָּל-הַנְּזוּזֵי-שָׂלִים אֲזוּרֶיךָ וְאֵתָה עֵיף וַיִּגָּע וְלֹא יָרָא אֶ-לִקְיָם: וְהָיָה בְּהַנְּיֹז ה' אֶ-לִקְיָה וְלָךְ מִכָּל-אִיבֵיךָ מִסְּבִיב בְּאָרֶץ אֲשֶׁר ה' אֶ-לִקְיָה נָתַן לְךָ נְזוּלָה לְרֵשֶׁתָהּ תִּמְוֹזָה אֶת-זָכוֹר עֲמֹלֶךָ מִתְּזוֹת הַשָּׁמַיִם לֹא תִשְׁכָּחוּ"

הפסוק עם הבאור:

זָכוֹר – הזכר בפיד אֶת אֲשֶׁר-עָשָׂה לְךָ העם עֲמֹלֶךָ, בְּהַרְךָ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם כאשר יצאתם מִמִּצְרָיִם, על אשר רפו ידיכם מן התורה והמצוות ועל אשר פקפקתם בהשגחת ה' ואמרתם: "הֲיֵשׁ ה' בְּקֶרְבָּנוּ אִם-אֵינֶן" (שמות יז, ז) – בא עמלק ממרחק רב להלחם עמכם:

אֲשֶׁר קָרָךְ בְּדַרְךָ טמאך, שהיה מטמא את ישראל במשכב זכור, וכן קָרָךְ הוא לשון קרירות, שישראל היו כאמבטיה רותחת שפוחדים להכנס לתוכה, כך כל האומות פחדו להלחם בישראל עד שבא זה וקירר את האמבטיה ופרץ דרך לכל הבאים אחריו להלחם בישראל והיה זה בשביל לחלל שם שמים בעולם לומר ח"ו: 'אין א-לקים לישראל!'

וַיִּזְגַּב בְּךָ שהיה מכה בישראל מכת זנב (חותך מילותיהם) של כָּל אותם הַנְּזוּזֵי-שָׂלִים אֲזוּרֶיךָ אותם שהענן פולטן מחמת חטאם (שהיה מקומם מאחורי מחנה ישראל), והיה עֲמֹלֶךָ חותך מילותיהם וזורקן כלפי מעלה ומטיח

ואומר: 'מה הועלת להם במצוות מילה שציווית אותם?! בזה בחרת? טול חלקך!'

וְאֵתָה עֵיף וַיִּגָּע מטורח השעבוד: כן אתה לֹא יָרָא אֶ-לִקְיָם שאמונתך בה' לא היתה חזקה דיה ומעשה זה גרם עוד יותר לקררך מאמונתך בהשי"ת:

וְהָיָה בְּהַנְּיֹז ה' אֶ-לִקְיָה וְלָךְ מִכָּל-אִיבֵיךָ מִסְּבִיב לאחר שתכבוש ותתישב בְּאָרֶץ אֲשֶׁר ה' אֶ-לִקְיָה נָתַן לְךָ נְזוּלָה לְרֵשֶׁתָהּ אני מעווה אותך תִּמְוֹזָה אֶת-זָכוֹר עֲמֹלֶךָ תהרוג ותשמיד אנשים נשים וטף חיות ובהמות עד שלא ישאר דבר בְּהַתְּזוֹת הַשָּׁמַיִם שיהיה אפשר להגיד עליו: "זה היה שייך לעמלקי פלוני". לֹא תִשְׁכָּחוּ אל תסיר מלבך לעולם את השנאה לעמלק: